1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Araştırmacılar doğada bulunmanın sağlığa olan faydalarına işaret ediyor (I) (dikkat çekiyor). Açık alanlarda vakit geçirmenin ruh sağlığı üzerinde koruyucu (II) (önleyici) bir etkisi olduğunu, bu durumun aynı zamanda ruhsal direnci (III) (dayanıklılığı) artıracağını söylüyor. Araştırmacıların bulguları ışığında (IV) (kılavuzluğunda) planlamalar yapılırken doğayla temasın sağlanacağı unsurların bu planlara dâhil edilmesinin (V) (içine katılmasının) önemi ortaya çıkıyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kimi yazarlar romanın toplum hayatındaki aksaklıkların ortadan kalkmasına yardım etmesini, ---- isterken kimileri ise romanın bir toplum bilimi kitabı değil bir sanat eseri olduğunu, ondan ancak ---- beklenebileceğini ileri sürer.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) doğru yolu göstermesini - edebî güzelliğin

B) gerçekleri yansıtmasını - kılavuzluk yapmasının

C) güzellikleri anlatmasını - kusursuz dil kullanımının

D) ironiyi öne çıkarmasını - iyi bir anlatımın

E) geleneği aktarmasını - mantıksal bir akışın

3. “Yazdıkların kime hitap ediyor?” sorusuna verilmiş net bir cevabım yok. Bir iyelik ekiyle “okurlarım” demeyi de doğrusu beni hiç okumamış olanlara bir saygısızlık olarak değerlendiriyorum. Ancak yine de boşluğa yazdığımı söyleyemiyorum.

Bu parçanın yazarı, altı çizili sözle hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

A) Eserlerini zihninde tasarladığı bir kitleye yönelik olarak ürettiğine

B) Eserleriyle her düzeyde okur kitlesine seslenmeyi önceledişine

C) Seçtiği temalarla mevcut ve potansiyel okurlarını ayrıştırdığına

D) Sahiplendiği okurların duyarlılığını eserleriyle geliştirmeye çalıştığına

E) Yazılarıyla bütün okurların beğenisini kazanmayı amaçladığına

4. Deyimlerin bir kısmı gözle ilgilidir. Örneğin gözü ısırmak (I) deyimiyle o kişiyi daha önce görmüş olduğumuzu ve tanıdığımızı anlatmak isteriz. Gözü dönmek (II) deyimi, aşırı istek veya öfke nedeniyle kişinin saldıracak duruma gelmesini belirtir. Göz kulak olmak (III), bir kimseyi veya nesneyi görüp gözetmek durumunu belirtir. Gözden düşmek (IV), bir iş veya durumu dikkatinden kaçırmak eylemini gösterir. Göz açtırmamak (V) ise birinin bir iş yapmasına fırsat vermemeyi ifade eder.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. İster ebeveyn isterse eğitimci olsun çoğu yetişkin, çocuğunun okuduğu her kitaptan "iyi, yararlı ve gündelik hayattaki pratiklerini kolaylaştıracağı" bir şeyler öğrenmesini beklemektedir.

II. Toplumun bazı kesimlerinde edebî eserler; -onların oluşum yöntemi, araç ve süreçlerinin bilincinde olunmadığından- kurgusal olmayan eğitsel amaçlı kitaplarla aynı kefeye konulmaktadır.

Verilen I. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede yer alan açıklamaya yönelik karşılaştırma yapmaktadır.

B) II. cümlede belirtilen durumun yol açtığı bir sonuçtan bahsetmektedir.

C) II. cümlede ortaya konulan durum hakkında öngörüde bulunmaktadır.

D) II. cümlede verilen durumun koşulunu belirtmektedir.

E) II. cümlede yapılan açıklamayı çürütmek için yeni bir bilgi sunmaktadır.

6. (I) Parlak mor çizgileriyle bir masal kitabına aitmiş gibi görünen bir balık türü; Tanzanya açıklarında, Hint Okyanusu'nun 80 metre derinliklerinde keşfedildi. (II) *Cirrhilabrus wakanda* denilen bu balık, ismini çizgi roman evreninin süper kahraman hikâyesi Kara Panter'den alıyor. (III) Araştırmacılar balığın göz alıcı renklerinin, Kara Panter'in ülkesi olan Wakanda halkının geleneksel elbiselerini andırdığını söylüyor. (IV) Söz konusu tür, dalma limitlerini zorlayan derinliklerde yaşadığı için bulunduğu mercan resifleri alaca karanlık bölgesi olarak adlandırılıyor. (V) Herkes tarafından ulaşılamayacak bir derinlikte kendine yaşam alanı bulan bu tür, böylelikle neslinin sürekliliğini garanti altına alıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen *Cirrhilabrus wakanda* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, öne çıkan fiziksel özelliğinden bahsedilmiştir.

B) II. cümlede, adının esinlenildiği kaynaktan söz edilmiştir.

C) III. cümlede, hikâyedeki halkın giysileriyle benzer yönüne değinilmiştir.

D) IV. cümlede, yaşadığı bölgeyi seçme nedenleri ifade edilmiştir.

E) V. cümlede, türlerinin devamlılığıyla ilgili bilgi verilmiştir.

7. Günümüzde yeni bir pencere açmak, eskinin boşluğuna dokunmakla mümkündür.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Yeni fikirler, gelenekle kurulan sürekliliği kopararak var olur.

B) Özgün düşünceler, geçmişte önemsenmeyenler keşfedilerek ortaya çıkar.

C) Eskinin bıraktığı değerler, taşımakla yükümlü olunan kalıcı bir mirastır.

D) Çağdaş bakış açısı, zihindeki geleneksel kodları yıkıma uğratır.

E) Kendine yeni bir alan açmak, mevcut düşünceleri özümsemekle gerçekleşir.

8. Bu caddenin taşlarının üzerinden yüzyıllar boyunca geçen insanların ayak seslerini takip edenler, bir kalenin oya gibi işlenmiş kapısı önünde bulurlar izlerini.

Bu cümledeki ögelerin dizilişi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Özne - yüklem - belirtili nesne

B) Zarf tümleci - özne - belirtili nesne - yüklem

C) Özne - yer tamlayıcısı - yüklem - belirtili nesne

D) Zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem - özne

E) Belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem - özne

9. (I) Yaz mevsiminin ilk günlerini ormanlarla, dağlarla ve denizle karşılamak için çevirdim rotamı Sinop'a. (II) Şehir merkezine gider gitmez, methini önceden duyduğum yerel pazara uğradım ve kahvaltılıklarımı alıp doğruca limandaki çay bahçesine yöneldim. (III) Balığa giden sandalları ve küçük tekneleri izlemek, Sinop'ta neler olup bittiğini öğrenmek için bu çay bahçeleri en doğru adres. (IV) Yalı Kahvesi'nde denize nazır bir masaya yerleşip müşterilerinin adını, kahvesini yahut çayını nasıl içtiğini bildiği rivayet edilen Mükremin'den bir çay da ben istedim. (V) Sinopluların hiçbir içeceği, soğuk tüketmeyi sevmediğini öğrendim Mükremin'in getirdiği sımsıcak çayı yudumlarken.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, yükleminin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Kirli bir sokaktan geçip köşkün merdivenlerini (I) tırmandım. İlk bakışta hepsi birbirine benzeyen kapıların arasında (II) düz tahta kapıyı tanıdım. Çaldığım kapı açıldığında az evvel yaşadığım keşmekeşten (III) eser kalmamıştı. Zevkli döşenmiş bir evin odasında (IV) bulmuştum kendimi. Yemyeşil bahçeden taşan huzur, geniş pencerelerden ayaklarımın dibine (V) doğru uzanıyordu.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Uzun süreden beri ziyarete kapalı olan Yozgat Çamlığı Millî Parkı bu yıl tekrar açıldı.

B) Türkiye Cumhuriyeti, yüzüncü yılını ülkenin dört bir yanında etkinliklerle kutladı.

C) Türk tarihi açısından 29 Mayıs 1453 Salı günü kutlu bir fetih gerçekleşti.

D) Kutlamalar için şehrin en güzel yeri olan Zafer Meydanı tercih edildi.

E) Yurt dışından gelen resmî heyeti bakan geçtiğimiz hafta Ankara'da kabul etti.

Diğer sayfaya geçiniz.

12. Birleşme sırasında kelimelerden her ikisi veya ikincisi anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Sıcak yaz günlerinde dondurmanın yanında çokça tüketilen tatlıların başında bülbülyuvası ve kadayıf gelir.

B) Ekim ve kasım ayları elma, nar, ayva ve beşbıyık gibi meyvelerin pazar tezgâhlarını süslediği zamanlardır.

C) Çok sevdiği kavuniçi elbisesini dolaptan özenle çıkardı, ütüleyerek ertesi gün giymek üzere hazırladı.

D) Cırcırböceği ile karıncanın macerası, kardeşimin annemden ve benden en çok dinlediği masaldır.

E) Narçiçeği rengindeki şapkasıyla kalabalık içinde çok uzaklardan bile ayırt edilebiliyordu.

13. Her dönemin temelde iki tür davranışı vardır ( ) Bir taraftan tanık olduğunu “saklamak” ( ) diğer taraftan ise geleceğe “aktarmak” ister ( ) İşte bunlar ( ) hangi şartlar altında ( ) hangi duygularla yazılmış olursa olsun üretilen edebî eserlerin muhatap aldığı iki eşik olarak beliriyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (.) (,) (...) (;) (,)

B) (:) (;) (.) (,) (;)

C) (:) (,) (.) (;) (,)

D) (.) (;) (...) (;) (,)

E) (:) (,) (.) (,) (;)

14. (I) Yıldırım Bayezid; kuşatılmış Niğbolu Kalesi’nden haber almak, düşmanın asker sayısını öğrenmek niyetiyle Evrenos Bey’i kaleye yolladı. (II) Fakat Evrenos Bey ne düşmandan esir, ne de içeriden haber alabildi. (III) Yıldırım’ın buna canı sıkıldı, uykuları kaçtı ve gece kimseye haber vermeden atına binip hızla kaleye gitti. (IV) Yüksek bir yere çıktı, biraz soluklanıp gök gürler gibi bir sesle “Bre Doğan! Bre Doğan! Hâliniz nicedir?” diye bağırdı. (V) Zaten kale duvarının üzerinde bulunan Doğan Bey, onun sesini duyunca “Merak buyurmayın Hünkârım! Her taraf muhkem, muhafızlar gece gündüz uyanık, yeteri kadar zahirem mevcut.” diye karşılık verdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül kullanımında yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Bir şeyi denemenin risk olduğunu düşünmek büyük bir yanılgıdır. Hâlbuki denememek, risk almaktır. Çünkü Pascal’ın dediği gibi çabalarınız sonucunda “Kazanırsanız her şeyi kazanacak, kaybederseniz de hiçbir şey kaybetmeyeceksinizdir.”. Başka bir deyişle deneyerek her durumda kazanacaksınız. Zaten cebinizde olmayan bir bilgi, bir duygu veya bir şansın en fazla nasıl olmayacağını görmüş olacaksınız. Edison’un her başarısız deney sonrasında dediği gibi “Nasıl yapacağınızı bulamamış ama nasıl yapamayacağınızı görmüş olacaksınız.”.

Bu parçada Edison’dan söz edilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aktarılan düşünceleri, farklı bir bakış açısı sunarak kabul ettirmek

B) Ortaya konan düşünceyle çelişen durumların da bulunduğunu göstermek

C) Tartışmacı bir içerik oluşturup okurların metne olan ilgisini canlı tutmak

D) Anlatılanlara somut bir örnek vererek anlatımı güçlendirmek

E) Farklı düşünceleri karşılaştırarak okurları anlatılanlara ikna etmek

16. (I) Gaziantep'in tarihini anlayabilmek için gezilecek pek çok turistik ve kültürel mekân vardır. (II) Zeugma Mozaik Müzesi, şehri tanıyabilmek için mutlaka ziyaret edilmesi gereken durakların başında gelir. (III) 2011 yılında açılan yapı; mimari, teknolojik ve kültürel açıdan sadece şehrin değil dünyanın önde gelen müzelerindendir. (IV) Zeugma şehrinden kalan eserlerin sergilendiği müzedeki buluntularla iki bin yıllık geçmişe tanıklık edilebilir. (V) MÖ 300'de Büyük İskender'in "Selevkia Euphtrates" adıyla kurduğu yerleşim yeri, Kommagene Krallığı'nın dört büyük şehrinden biridir. (VI) Yaklaşık iki yüz elli yıl sonra Roma İmparatorluğu'na bağlanan şehir, "köprü, geçit" anlamlarına gelen ve bugün müzeye de adını veren Zeugma olarak anılmaya başlanmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. (I) Modern tıbbın temelinde yer alan Hipokrat yemini, tıp biliminin etik prensiplerini yansıtır. (II) Hipokrat'ın benimsediği ilkelerden biri bugün de geçerliğini korur: İnsanların, akılcı açıklamaları olan "doğal" nedenler yüzünden hastalandığı. (III) Hâlbuki Hipokrat ve takipçilerinden önce Yunanistan'da ve ona komşu ülkelerde hastalıkların doğaüstü bir boyutu olduğu varsayılıyordu. (IV) Tanrılara karşı gelindiği veya doğaüstü güçleri olan biri tarafından büyü yapıldığı için hastalıkların ortaya çıktığı düşünülüyordu. (V) Hastalıklara doğaüstü güçler yol açabiliyorsa tedavi yöntemlerini de rahiplere veya büyücülere bırakmanın en iyi çözüm olacağı düşüncesine sahiplerdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Bir yazar olarak uzun uzadıya irdelenmesi gerektiğini düşündüğüm taşra yalnızlığı diye bir kavram var. Bazen çok ızdırap verici olsa da insanın kendisiyle baş başa kalabilmesi için oldukça faydalı bir yalnızlık bu. Kültürel açıdan nispeten cılız ancak oldukça sevimli olan bu şehirde ben, taşra yalnızlığını kurmacayla avantaja dönüştürmeye çabalayanlardanım. Bu hâl, beni kalem ve kitaplarla dostluğa sevk ediyor. Ayrıca bu sınırlı alanda oluşturduğum sonsuz kültür evreniyle merkezde kurduğum yaşantıya bir alternatif bulduğuma inanıyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) Edebiyatta yalnızlık duygusu zaman ve mekândan bağımsız gelişir.

B) Yalnızlık, edebî eser yazma sürecinde kişinin hayal gücünü besler.

C) Edebî metinler, taşra ve merkezdeki kültürün yakınlık kurmasını sağlar.

D) Mekânı ve kimi olumsuz duyguları aşabilmek edebiyatla mümkün olur.

E) Edebiyatla uğraşmak kalabalıklara karşı takınılan tavrı belirler.

19. Yaklaşık yedi milyon nüfusa sahip Hong Kong'da yılda iki binden fazla yaya, trafik kazası geçiriyor. Bu oran, akıllı telefonların kullanılmasına bağlı olarak gün geçtikçe artıyor çünkü insanlar karşıdan karşıya geçerken telefonlarına bakmaya devam ediyor. Bu duruma çare arayan yetkililer, çözümü yaya geçitlerindeki işaret sistemini değiştirmekte buldu. Tasarlanan bu sistemde yaya geçiş ışıkları zemine yansıtılıyor. Böylece karşıdan karşıya geçmek isteyen yayalar, kendileri için yeşil mi yoksa kırmızı mı yandığını anlıyor. Henüz deneme aşamasındaki sistemin başarılı olması durumunda ülke genelinde yaygınlık kazanacağı bekleniyor.

Bu parçada söz edilen sistemin geliştirilme amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıllı telefon teknolojisi aracılığıyla yayalara güvenli bir trafik ortamı sunmak

B) Yayaların, karşıdan karşıya geçerken akıllı telefonlarına bakmalarının önüne geçmek

C) Yayaların, akıllı telefonlarını kullanırken trafik kurallarını takip etmelerini sağlamak

D) Yayaların karıştığı kazaların nedenlerini bulmak için akıllı telefonlardan yararlanmak

E) Akıllı telefon kullanımının kazaya neden olduğuna dair yayaları bilinçlendirmek

20. Modern fiziğe göre atom altı düzeyde madde; belirli yerlerde kesin bir biçimde var olmaz, "var olma eğilimi" gösterir. Benzer şekilde atomik olaylar da belirli zamanlarda ve şekillerde nihai bir biçimde oluşmaz, sadece "oluşma eğilimi" içindedir. Dolayısıyla atom altı parçacıkların kendi başlarına hiçbir anlamı yoktur. ----. Çünkü atom altı parçacıklar "şeyler" değil "şeyler arasındaki bağlantılar"dır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Fakat atomik olayların oluşması atom altı parçacıkların yüklendiği özel işlevlere göre gerçekleşir

B) Oysa atom altı parçacıkların işleyişi bağlamında çağdaş fizik bize evrenin bir bütün olduğunu anlatır

C) Ancak gözlemlenebilir ve ölçülebilir nitelikteki süreçlerle olan ilişkileri içinde bir anlam kazanır

D) Kaldı ki zaman ve mekândan bağımsız olamayan atom altı düzey, maddenin varlığına bağımlıdır

E) Ne var ki atom altı parçacıklar, somutlaştırmalar yoluyla incelendiğinde maddenin varlığı kanıtlanır

21. *Sherlock Homeless ile Nasıl Tanıştım?* kelime oyunlarıyla dolu bir eser. Kitap daha en başta ismiyle bile okuru bir oyunun içine çekiyor. Kitaba ilk göz attığımda dedektif Sherlock Holmes'u okuyacağımı düşündüm. Tabii kitabın ismini yanlış okuduğumu sayfaları karıştırdıktan sonra fark ettim. Oysaki ben, Holmes'u değil "evsiz" anlamına gelen "Homeless"ı okuyacaktım. Yazar, kitabındaki on bir öyküsünde bilindik ifadelere ufak dokunuşlar yaparak, bunları farklı anlamlara dönüştürerek okurundan uyanık ve özenli bir ikinci bakış bekliyor. Bu kelime oyunlarında yazarın "İs bırakanlar unutulmaz." ve "Ezberimde gül oya." şeklindeki cümlelerde olduğu gibi bazen bir kelime bazen de sadece bir harf değiştirmesi yeterli oluyor.

Bu parçada söz edilen yazarla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bir dilsel unsur olarak söz oyunlarının öykülerindeki kullanımına

B) Öykü kitabına okurun ilgisini çekecek biçimde bir başlık koyduğuna

C) Kendine özgü anlatımını kitabındaki tek bir öyküyle sınırlamadığına

D) Okurunu sözcüklere hatta harflere dikkatle odaklanmaya davet ettiğine

E) Öykülerinde yerel kültürü yansıtan sözel anlatı kalıpları kullandığına

22. MÖ V. yüzyılın sonlarında resimleriyle ünlenmiş Zeuxis, elinde üzüm tutan bir çocuğun resmini yapmış. Üzümler öylesine gerçek gibi duruyormuş ki kuşlar gelip yemeye kalkışmış. Bundan dolayı övüldüğü zaman Zeuxis, üzülerek "Çocuğun resmini daha iyi yapabilseydim kuşlar ondan korkardı." demiş.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) Sanat eseri, doğada var olanı benzersiz kıldığı ölçüde değerli kabul edilir.

B) Sanatçı, doğayı gerçekçi bir biçimde yansıtabildiği oranda başarılıdır.

C) Resim sanatı, diğer sanatlardan gerçekçiliği ele alışı bakımından ayrılır.

D) Sanatçının özgünlüğü, temel aldığı konuyu işleyiş biçimiyle değerlendirilir.

E) Sanat eseri, insanın temel özelliklerini içerdiğinde kalıcılığa erişir.

23. Biz fark etsek de etmesek de yapay zekâ artık hayatımızın bir parçası. Bu teknoloji sayesinde kendi kendine park eden otomobillere, akıllı sensörlerin yardımıyla çekilen muhteşem fotoğraflara kavuştuk. Benzer şekilde eğitimde de yapay zekânın etkisi gün geçtikçe daha çok hissediliyor ve geleneksel yöntemler büyük ölçüde farklılaşıyor. Eğitimciler, psikologlar ve ebeveynler arasında çocuklarımız için doğru ekran süresi hakkında tartışmalar sürerken eğitimin şeklini ve geleceğini değiştiren yapay zekâ; dünyanın önde gelen ülkelerinde oyunun kurallarını belirlemeye başladı bile. Konuyla ilgili raporlara baktığımızda yapay zekânın eğitimdeki yerinin yakın gelecekte çok büyük oranlara ulaşacağı görülüyor.

Bu parçada yapay zekâyla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

A) Bazı sektörlerde insana bağımlılığı azaltacağına

B) Eğitim alanında daha fazla gelişim gösterdiğine

C) Çocukların gelişimi üzerinde olumsuz etkilerinin olduğuna

D) Eğitimde kullanımının öğrenci başarısına katkı sağladığına

E) Eğitimde alışılagelmiş anlayışlarda değişikliğe yol açtığına

24. Gerilimi psikolojik ögelerle kuran yönetmenin filmlerindeki ana temalar suç ve korkudur. Gerilim unsurlarını filmin karakterleri üzerinden inşa ederek olay örgüsünün onların etrafında gelişmesini sağlar. Seyircinin, filmi uzaktan izlemesine müsaade etmeyerek onu filmin içine davet eder. Böylece başına gelecekleri bilmeyen karakterlerin yanında seyircinin yer almasını ve olay örgüsünün girdabına kapılmasını sağlar.

Bu parçadan yönetmenin filmleriyle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Seyircinin karakterlerle özdeşim kurmasını amaçlar.

B) Karakterleri psikolojik çözümlemelerle birlikte sunar.

C) Gerilim unsurlarını çeşitlendirerek seyirci kitlesini artırır.

D) Kurgusunu karakterlerin yaşadığı çatışmalardan alır.

E) Konusunun karmaşıklığı ile seyircide heyecanı canlı tutar.

25. Yazarın en büyük başarılarından biri eserlerinde üçüncü şahıs anlatımı kullanmasıdır. Burada anlatıcı; karakterlerin bütün zihinsel durumlarını, yaşadıklarını, yönelimlerini bilmekte ve okura anlatmaktadır. Böylelikle anlatıcı, duygu ve düşüncelerini karakterlerin de okurun da yüzüne açıkça dile getirebilmektedir. Geçmiş, şimdi ve geleceğin iç içe olduğu üçüncü şahıs anlatım, birinci tekil şahsın imkânlarını da kullanarak her yönüyle hâkim bir bakış sunar. Böylece okur, karakterlerin hayatlarına ve akıllarından geçirdiklerine tanıklık edebilmektedir.

Bu parçada söz edilen anlatıcıyla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Kendi duygularından yola çıkarak olayların akışına müdahale eder.

B) Kapsayıcı bakış açısıyla esere dâhil olarak anlatıyı okura aktarır.

C) İç çatışmalara yer vererek karakterleri tüm boyutlarıyla ele alır.

D) Kişilerin bilinmeyen yönlerini ortaya çıkararak eseri başarıya ulaştırır.

E) Karakterleri arka planda tutarak okurun olaya odaklanmasını hedefler.

26. İzmir dokuma imalatı; XVI ve XVII. yüzyıllarda pamuk ipliği, pamuklu dokuma, çarşaf, gömlek ve keten bezi üretimiyle ön plana çıkmıştır. XIX. yüzyıla kadar bu ürünlerin geleneksel tarzda üretimi yapılmıştır. Zamanla şehrin kalabalıklaşması ve ticaret hacminin artması, seri üretimin yapıldığı fabrikalaşmaya doğru ilk adımların atılmasını da beraberinde getirmiştir. Pamuk fabrikasının açılması, boyahane ve basmahanelerin kurulması bu adımlardandır. Ayrıca XIX. yüzyıla ait haritalarda Boyahane Deresi'nin etrafında kümelenmiş yapıların yer alması, şehirdeki tekstil ürünü boyamacılığının dere etrafında yaygın olduğunu gösteren önemli bir kanıttır. Boyahanelerde bitkisel boyalar üretilmiş; "alizarin" veya "Türk kırmızısı" olarak bilinen kırmızı boya, kumaş boyamada ve halı dokumacılığında kullanılmıştır.

Bu parçaya göre İzmir dokuma imalatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Geleneksel üretim metotları şehirdeki ticaret hacmini sınırlandırmıştır.

B) Şehir nüfusunun artmasıyla birlikte fabrikasyon üretime geçiş sağlanmıştır.

C) Dokuma kumaşlarının üretimi şehrin belli bir bölgesinde yoğunlaşmıştır.

D) Farklı kumaş türlerinin üretimi sırasında birden fazla teknik kullanılmıştır.

E) Oluşturduğu modelle farklı sektörlerin gelişmesine ilham kaynağı olmuştur.

27. Özgünlük genellikle insanın kendisi olmasını içeren bir durum olarak görülür. Peki, özgünlük değişimi engelliyor ve herkesi yerinde saymaya teşvik ediyorsa... İşte bunu sorgulamamız gerekir. İnsan, bazen amaçlarına ulaşmak için bir süreliğine maske takmak zorunda kalabilir. Benzer şekilde özgünlük de insanları olduğu gibi kalmaya ve başka perspektiflerden fikirleri görmezden gelmeye itebilir. Bu bakımdan insanın benliğine olduğu hâliyle sadık kalmasının, dönüşebileceği her şeyden kendini soyutlamasıyla eş değer olduğu söylenebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Kişi, istemediği bir davranışı yapmaya zorlandığında özgünlüğünü kaybedebilir.

B) Özgünlüğünden vazgeçmeye gönüllü olan insan, amaçlarına ulaşabilir.

C) Doğru olduğuna inandığı şeyi kendi isteğiyle yapan birey başarılı olabilir.

D) İnsanın istekleri doğrultusunda kişiliğinden ödün vermesi onu tutarsızlaştırır.

E) İnsanın özgün olma uğruna yaptıkları, onu değişime kapalı bir hâle getirebilir.

28. Terimler dışında her sözcüğün bir anlam evreni vardır. Terimler, kullanımla yeni anlamlar kazanmayan ve algılanmaları kişiden kişiye değişmeyen nesnel sözcüklerdir. Oysa kendine özgü bir evren kuran sözcükler, anlamsal ve duygusal açıdan sürekli gelişime ve değişime açıktır. Yeni anlamlar yüklenmeye yatkınlıkları vardır. Hatta bu sözcükler, kişiye özgü duygusal ve çağrışımsal anlamlar da kazanabilir. Örneğin aynı sözcük bazı insanlarda neşe ve iyimserlik, bazılarında ise hüzün ve karamsarlık duyguları uyandırabilir. Kuşkusuz sözcüklerin bu izlenimsel anlamları, göreceli bir nitelik taşıdığından bu yönleri sözcük ve kavramları açıklayan kaynaklarda yer almaz.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Bir dile ait sözcükler, o dilin konuşurları tarafından kullanıldıkça yeni anlamlar kazanır.

B) Bazı sözcüklerin çağrışımla uyandırdığı duygusal etki, kişiden kişiye değişiklik gösterir.

C) Bilimsel kavramlar, anlam genişlemesi ve yeniden anlamlandırmaya uygun değildir.

D) Kimi sözcükler, sözlük anlamlarının dışında kullanıldıkça yeni çağrışımlar kazanır.

E) Sözcüklere yüklenen bazı kişisel anlamların, sözlüklerde bulunması mümkün değildir.

29. İnsanlar her adımını bir seçeneğe bağlar: başarı ya da başarısızlık, zafer ya da bozgun. Bense bu seçeneklere hep mesafeli durmuşumdur. Çünkü başarmak ya da başarısızlığa uğramanın ancak durumsal, geçici anlamlar taşıdığına inanırım. Bu yüzden bana sürekli bir yarış pistinde olduğumu hissettiren ve her ne olursa olsun üretme ve hayata devam etme gücümü azaltan bu düşünme biçimini reddeder, akışına göre yaşamaya çalışırım.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Başkalarının doğrularına göre yaşamaktan kaçınır.

B) Kalıplara girmeden olduğu gibi yaşamaya özen gösterir.

C) Olumsuz sonuçlanabilecek girişimlerden uzak durmaya çalışır.

D) Yaşamı koşullara göre şekillenen bir deneyim olarak görür.

E) İlerlemek için kaygı verici durumlardan kaçınmayı önceler.

30. Sanat ve edebiyat üzerine yazılmış ilk eser, Aristoteles'in *Poetika*'sıdır. Bu eserde edebiyat ve eleştiri biliminin temelleri atılmıştır. Eserin sanat ve edebiyat üzerine ortaya koyduğu tanım, tasnif ve ilkeler; olduğu gibi yüzyıllarca benimsenmiş ve temel bilgiler olarak kabul edilmiştir. Eserde öne sürülen fikirler; günümüz dünyasında bile araştırmacılar için hareket noktası oluşturmakta, tanımlanan kavramlar tartışılmaktadır. Bu eser, âdeta kendisinden sonraki edebiyat ve eleştiri araştırmalarının programını hazırlamış gibidir.

Bu parçada söz edilen eserin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Etkileyiciliği B) Kalıcılığı C) Güncelliği

D) Öncülüğü E) Tutarlılığı

31. Dondurma, XIX. yüzyıldan bu yana keyifle tükettiğimiz yiyeceklerdendir. 1800'lerin başında Anadolu'da süt ve meyvenin karıştırılmasıyla yapılan dondurma, yüzyılın ortalarına doğru bir sokak lezzetine dönüşür. Osmanlı İstanbul'unda ilk olarak seyyar satıcılarla karşımıza çıkan dondurmanın bu şekilde satılması XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar sürer. 1930'lara gelindiğinde ise muhallebicilerde ve pastanelerde satılmaya başlar. Sonraları ise sanayileşmenin etkisiyle dondurma yapımında elektrikli aletler kullanılır. Böylelikle dondurma, türlü değişimlere ayak uydurarak Türk mutfağındaki değerini korur.

Bu parçada dondurmayla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) İçeriğinde hangi tür malzemelerin kullanıldığına

B) Üretiminde teknolojik gelişmelerden de yararlanıldığına

C) Ekonomik olarak erişilmesinin kolay olduğuna

D) Çeşitli dönemlerde farklı mekânlarda satıldığına

E) Yemek kültüründeki yerini korumaya devam ettiğine

32. Günlükler, bir yaşama dair en mahrem ve saygın kayıtlardır. Bir günlüğü ele geçirdiğinizde belki bir yaşamın bir kısmını belki de tamamını elde etmiş olursunuz. Açılan her sayfa size yeni ve gerçekçi bir hayat sunar. Hayat kesitlerindeki sahicilik ve içtenlikten dolayı yazarla empati kurmanız tamamen olağandır. Bu yönüyle günlük, romanı andırsa da onun kurgusal atmosferinden uzak olduğu için kendine has tarza sahip edebî türdür.

Bu parçaya göre günlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Gizemli yönleriyle insanların dikkatini çeken metinler arasında yer alır.

B) Hayatı samimi biçimde ve doğrudan yansıtmasıyla öne çıkar.

C) Yazarın özel hayatından kesitleri özgün bir üslupla aktarır.

D) İçerdiği bilgiler sayesinde okurun yazarla etkileşim kurmasını sağlar.

E) Okura sunduğu bilgiler açısından roman türüyle benzer özellikler taşır.

33. 1980'lerde yapılan Türk filmlerinde eve ve ev içine yönelik bir merak vardı. İnsanın mekânla ilişkisini yansıtmaktan olabildiğince uzak, doğallıktan yoksun ev görüntülerini içeren yığınla film çekildi o zaman. Eşyanın bir dekor olarak kaldığı, kameranın uzun uzun içinde dolaştığı, duvarlarına manidar tabloların asıldığı, yukarıdan çekilmiş merdiven sahnelerinin yer aldığı evler... Bunun üç nedeni vardı: Her şeyden önce mekân, Türk sineması için yeni keşfedilen dolayısıyla da görüntü değeri yüksek bir malzemeydi. İkincisi; bu görüntüler dönemin mahremiyetini görünür kılma, iç dünyaları gözetleme ihtiyacına cevap veriyordu. Üçüncüsü ise yönetmenlerin belli bir estetik duygusu oluşturmak için gerekli olan sembolizmi mekân görüntüleriyle sağlama çabalarıydı.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Türk sinema tarihinde mekân anlayışının nasıl dönüştüğüne

B) Filmlerdeki mekân tasvirlerinin, döneminin anlayışına cevap verdiğine

C) Bir dönem Türk sinemasında ev içi mekânların nasıl tasarlandığına

D) Filmlerdeki iç mekân tasvirlerinin ve sahnelerinin yapaylığına

E) Filmlerdeki iç mekân tasarımlarının estetik kaygı ile olan ilişkisine

34. Kelebek şeklindeki mimarisiyle şehrin sembol ziyaret mekânlarından Konya Tropikal Kelebek Bahçesi, Avrupa'nın en büyük tropikal kelebek bahçesidir. 7.600 metrekare büyüklüğündeki vadinin yaklaşık 1.600 metrekaresi kelebek uçuş alanıdır. Yaz kış 26 derece sıcaklık ve yüzde 80 nem koşullarının sağlandığı bahçe, 150 türe ait 20.000'den fazla tropikal bitkiye ve 45 türde binlerce kelebeğe yaşam alanı sunuyor. Kelebeklerin larvadan kelebek hâline gelişindeki tüm evrelerinin adım adım izlenebildiği bahçede Kelebek Müzesi, Böcek Müzesi ve Doğa Eğitim Sınıfı gibi ziyaret alanları da bulunuyor. Ayrıca hafta sonlarına özel olarak boyama ve el işi etkinlikleri gerçekleştiriliyor. Bunun yanı sıra bilim insanları tarafından yapılan mantar, kuş ve böcek incelemelerini ziyaretçiler gözlemleyebiliyor.

Bu parçaya göre Konya Tropikal Kelebek Bahçesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bulunduğu şehrin öne çıkan yapıları arasında yer alır.

B) Bünyesinde çeşitli bilimsel ve sosyal etkinlikler yapılır.

C) Dışarıdaki hava koşullarından etkilenmeyen bir ortama sahiptir.

D) Kelebek mimarisiyle yurt dışındaki benzerlerinden ayrılır.

E) İçinde bir kelebeğin yaşam serüveni gözlemlenebilir.

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Doğuşu için köleliğin kaldırıldığı 1865 yılı gösterilse de aslında blues müziğinin ne zaman ortaya çıktığı tam olarak bilinmiyor. Afrika'dan Amerika topraklarına köle olarak getirilenler; tarlada çalışırken özlemini duydukları özgürlüğü, yaşadıkları acıları, aşkı ve gündelik sıkıntıları blues tarzında söyledikleri şarkılarla dile getirirdi. Şarkılarını söylerken sesin temiz tınısına pek önem vermez, serbest ritim kullanır, doğaçlama yaparlardı. Zaman içerisinde bu esneklik birtakım standartlara bürünerek günümüzde de kullanılan on iki ölçülü blues kalıbının oluşmasını sağladı. XX. yüzyıla gelindiğinde blues müziğinin değişmez enstrümanı bançonun yanına İrlandalı ve İskoç göçmenlerin etkisiyle mandolin ile gitar da eklendi. 1920'lerde blues müziğinden etkilenen caz yükselişe geçti. Bu aşamadan sonra blues sadece Afrika göçmenlerinin dinlediği ve ürettiği bir müzik olmaktan çıkıp tüm dünyada tanındı. Ama bu şarkıların ezgisi, sonuna kadar Afrika'nın dokusunu bünyesinde taşımaya devam etti.

35. Bu parçada blues ile ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Tarih içerisinde gösterdiği gelişime

B) Ortaya çıkış zamanının belirsizliğine

C) Temsil ettiği duyguların çeşitliliğine

D) İcra edilmesinde kullanılan aletlere

E) Bestelerinin ilham verdiği milletlere

36. Bu parçaya göre blues ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Afrika kültüründen etkilenen bir müzik türü olarak dünyaya yayılmıştır.

B) Amerika'da yaşayan göçmenler için ortak bir müzik dili oluşturmuştur.

C) Ritmindeki çeşitlilik sayesinde geniş kitlelere hitap etmiştir.

D) Bireyselliğin ön plana çıktığı müzik türleri içinde kabul görmüştür.

E) Farklı enstrümanların kullanımı, belirli bir kalıba girmesini zorlaştırmıştır.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Araştırmacılar, bitkilerden esinlenerek çeşitli ürünler ortaya koyuyor. Bu esin kaynaklarından biri de etçil bir bitki olan "güneş gülü"dür. Bu bitkinin yaprakları, uçlarında yapışkan bir madde olan tüylerle kaplıdır. Yaprakların üzerine konan böcekler, buradaki maddeye saplanıp kalır. Ardından bitki, yaprakları ile avının etrafını sarar. Bunun sırrı yaprakların yapısında gizlidir. Üst kısmındaki hücreler yuvarlak, alt kısmındakiler ise ince ve uzun bir şekle sahiptir. Yapraklara dokunan canlıların tetiklediği biyokimyasal sinyaller, hücrelerin iç basıncının değişmesine neden olur. Tıpkı şişirilen bir balonun hangi şekli alacağının yapısına bağlı olması gibi yapraklar da basınca göre şekil değiştirir. Alt kısmındaki hücreler, üsttekilere göre daha fazla şişer ve bu sayede avı sıkıca kavrar. Bitkinin bu hareketi, bilim insanlarının nesneleri kavrayabilen robot parmakları tasarlamalarına ilham kaynağı olmuştur. Doğadan esinlenilen bu mühendislik uygulamasında tasarımın nasıl çalışacağını önceden bilmek mümkün olduğundan ürün prototipinin test edilme süresi de büyük ölçüde kısalmakta ve teknolojik gelişme hız kazanmaktadır.

37. Bu parçaya göre güneş gülü hakkında aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Kimyasal etkileşime ve uyarana yönelik tepkileri dış müdahaleyle açığa çıkar.

B) Hücreleri arasındaki yapısal farklar ona hareket kabiliyeti kazandırır.

C) Duyarlı tüyleri hareketi algılayarak şekil değiştirmesine olanak tanır.

D) Yapraklarına uygulanan dışsal kuvvet kimyasal yapısını kalıcı olarak değiştirir.

E) Salgıladığı bir madde temas sonrasında avının hareketsiz kalmasını sağlar.

38. Bu parçaya göre mühendislik uygulamasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Doğayı taklit ettiği tasarımlarıyla kabul görür.

B) Teknolojik gelişmeleri çevresel koşullara uyarlamaya çalışır.

C) Doğa bilimlerinin temel yaklaşımlarını benimser.

D) Bireyde çevreyi koruma bilinci geliştirmeyi amaçlar.

E) Doğadan hareketle işleyişi öngörülebilir ürünler tasarlar.

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gustave Flaubert, eserlerinde oluşturduğu karakterler aracılığıyla bir okurun nasıl olmaması gerektiğini eleştirel bir dille okura anlatmanın peşindedir. Daha on altı yaşındayken yazdığı *Bibliyo-manyak*'ta okumayı zar zor sökmüş, sadece başlıklarına bakarak kitap toplayan takıntılı bir sahafı mizahi bir bakış açısıyla betimler. *Madam Bovary*'de kitapları yutar gibi okuyan, kadın karakterler ile kendisini özdeşleştiren Emma ve onun kitaplardan ezberlediği alıntıları dinlerken hiçbir tepki vermeyen eşini konu eder. Son kitabı *Bilirbilmezler*'de ise bir ayrım yapmadan her şeyi okuyup dünya bilgisini edineceklerine inanan iki basılı sayfa gezginini resmeder. Ona göre evlerinden dışarı çıkmayan bu iki tip, hiçbir zaman gerçek hayatın nasıl olduğunu bilemeyecektir. Ayrıca bir dostuna yazdığı mektupta Flaubert, okurun hayat çırağı olması gerektiğini söyler ve "Yaşamak için oku!" diyerek ona öğütte bulunur.

39. Bu parçada altı çizili sözle eleştirilen okur tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçek ile kurguyu ayıramayan

B) Hayatı kitaplarla sınırlandıran

C) Gösteriş için kitap okuyan

D) Kitapları okumayıp istifleyen

E) Kitaplarda kendinden iz arayan

40. Bu parçadan Gustave Flaubert ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Okurluk konusunu karakterleri üzerinden düşündürmeye çalışmıştır.

B) Genç yaşında iyi bir yazar olarak edebiyat dünyasında ün kazanmıştır.

C) Kitaplarında çeşitli okur tipleri oluşturarak bunları karşılaştırmıştır.

D) Okurun öyküneceği karakterler oluşturmak için çaba sarf etmiştir.

E) İlgi ve ihtiyaçlar doğrultusunda okumanın gerekliliğine vurgu yapmıştır.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2024 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

2024 YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

08-06-2024

TÜRKÇE TESTİ

1. B
2. A
3. A
4. D
5. B
6. D
7. B
8. C
9. C
10. C
11. E
12. D
13. C
14. B
15. D
16. D
17. A
18. D
19. C
20. C
21. E
22. B
23. E
24. A
25. B
26. B
27. E
28. D
29. C
30. E
31. C
32. A
33. A
34. D
35. E
36. A
37. D
38. E
39. B
40. A